*Средно училище "Христо Смирненски"*
*с. Кочан, обл. Благоевград, email: info-109055@edu.mon.bg,*
*http://sou-kochan.com*

УТВЪРЖДАВАМ:.....

ДИРЕКТОР:

/Велин Сафиев/

Заповед № РД -08-812/14.09.2026г.

# ПРОГРАМА

за превенция на ранното напускане на училище

2026-2027 год.

Настоящата програма е приета на заседание на Педагогическия съвет с Решение №5, от Протокол №12/14.09.2026г.

Училищната стратегия за превенция на отпадането на ученици е изработена в контекста на Европейската платформа срещу бедността, социалното изключване и миграция, на предложената от Европейската Комисия „Стратегия за интелигентен устойчив растеж „Европа 2020" и на препоръките, направени във връзка с тях по отношение превенцията на социалното изключване и за по-добро образование и грижи в периода на обучение в училище, насочени към осигуряване на всички деца за възможности за най-добър старт в живота.

Стратегията кореспондира с темата за включващото образование като предпоставка за предотвратяване на социалното изключване. Базира се на основни принципи на включващото образование:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование.
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус.
- Включващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретното дете в много по-голяма степен, отколкото детето да се адаптира към системата.
- Различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми.
- Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес.
- Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване.

## 1. Необходимост от училищна стратегия

- Необходимост от въвеждане на система в дейностите по превенция на отпадането.
- Необходимост от готовност за посрещане на нови предизвикателства, свързани с предпоставки за отпадане на ученици ( социални и икономически фактори, процеси на миграция, честа смяна на местопребиваването и др.)

## 2. Визия на училището по отношение на превенция на отпадане

Стратегията се основава на визията на СУ„Христо Смирненски"- село Кочан като училище, осигуряващо ефективна, качествена и достъпна подкрепа за деца и ученици, застрашени от отпадане, която осигурява пълноценна личностна реализация в училищния живот.

## 3. Целева група

- Ученици от I до XII клас, които са застрашени от отпадане по различни причини – за които съществува обективен риск от социално изключване и липсват форми за социална подкрепа.

В по-общ смисъл целевата група включва всички ученици от училището като смисъл на превенция.

**4. Стратегическият въпрос, на който търси отговор настоящия документ е:**

Как да направим превенцията на отпадането от училище успешна и ефективна?

**5. Цели на програмата:**

Обща цел – Създаване на подкрепяща среда за задържане на учениците в училище.

**Подцели**:

- Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.
- Създаване на положителни нагласи към учебния процес.
- Локализиране и идентифициране на застрашени ученици от отпадане и намиране оптималнни решения на проблемите.

**6. Анализ:**

**6.1.Силни страни:**

- Квалифицирани учители.
- Интерактивни методи на обучение, използване на ИКТ.
- Извънкласни дейности.
- Възможности за изява.
- Създаване на приятелска среда.
- Добра материална база.
- Работа по проекти.
- Безплатни закуски I-IV клас.
- Безплатни учебници за всички ученици.
- Извършване на дейности по превенция на отпадането.
- Участие в НП на МОН „Без свободен час" .
- Участие в НП „ ИКТ".
- Участие в НП „Квалификация".
- НП „Заедно в изкуствата и спорта".
- Проект „Успех за теб".
- Схема училищен плод и училищно мляко.
- НП „Оптимизация на училищната мрежа".
- НП „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти".

**6.2. Слаби страни**

- Недостатъчно ефективна връзка училище – родители.
- Недостатъчна роля на ученическото самоуправление за създаване на подкрепяща среда за ученици, застрашени от отпадане.

**6.3. Възможности**

- За кандидатвстване по различни проектни предложения, насочени към финансиране на превантивни по отношение на отпадането дейности.
- Нови форми за ангажиране на родителите.
- Действено ученическо самоуправление.
- Повече групи за спорт.
- Разширяване на извънкласните форми.
- Разширяване на връзките с извънучилищните институции.

**6.4. Заплахи**

- Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите.
- Липса на ефективни санкции за родителите.
- Нисък жизнен стандарт на част от населението.

- Проблеми в семействата, водещи до отпадане на деца от училище.
- Негативно влияние на „приятелската среда" на улицата.
- Липса на подкрепяща среда около училището.
- Миграционни процеси, честа смяна на местопребиваването.

**7. Задачи и дейности за изпълнението им.**

- Изработване и ежегодно актуализиране на регистър на застрашените от отпадане деца. Регистърът се води от педагогическия съветник по информация, подадена от класните ръководители.
- Включване в плана на училищния ученически съвет дейности за създаване на подкрепяща среда.
- Включване в плана на педагогическия съветник на дейности за превенция на отпадане и работа с деца в риск.
- Проучване чрез анкети и др. методи на желанията за участие на учениците в извънкласни дейности.
- Сформиране на нови групи по извънкласни дейности в зависимост от желанията.
- Класните ръководители, педагогическият съветник и членовете на ученическия съвет мотивират застрашените от отпадане деца да се включат в избрани от тях форми.
- Прилагане на нови подходи в работата с родителите:
  - алтернативни родителски срещи
  - активно включване в общи дейности
  - родителите - партньори на училището
  - работа на училищното настоятелство с родители на застрашени от отпадане деца
- Повишаване на социалните умения на ученическия съвет и ученическите класни съвети за подкрепа на съученици в риск - организиране на тренинги.
- Педагогическият съветник диагностицира уменията, необходимостта от изграждането на нови умения и заедно с директора организира обучението.
- Установяване на ефективен диалог училище - външни институции, имащи отношение по проблема.
- Организиране на благотворителни акции за подпомагане на застрашени и социално слаби деца.
- Мотивиране на педагогическия персонал за допълнителна работа по превенция на отпадането.
- Създаване на годишен училищен календар за извънкласни дейности и изяви и мотивиране на застрашените от отпадане ученици да се включват в зависимост от възможностите и подготовката си. В каледара се включват училищни конкурси и състезания, честванията, празници, ден на таланта и други.

Това са :

1. Откриване на Новата учебна година

2. Отбелязване на патронния празник на училището.

3. Честване на 1 ноември - Ден на народните будители.

4. Тържества на колектива и учениците за посрещане на Новата година.

5. Отбелязване на годишнината от гибелта на В. Левски.

6. Честване на Националния празник - 3 март.

7. Ден на пролетта – поход.

8. Отбелязване на Деня на Европа.

9. Честване на 24 май -Ден на славянската писменост и на българската просвета и култура.

10. Училищен конкурс за най-добри изделия по технологии и предприемачество.

11. Провеждане на организирани излети, походи и екскурзии.

12. Провеждане на училищно състезание за най-добри колоездачи от I до VII клас и най-добро познаване правилника за движение по пътищата за учениците от VIII -XI клас.

**График за спортните и туристически прояви**

| № | СПОРТНА ДЕЙНОСТ | СРОК | ОТГОВОРНИК | МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ |
|---|---|---|---|---|
| 1. | Европейски ден на спорта в училилище / ЕДСУ/ | 25 септември | Учители по ФВС<br>Класни ръководители | Местността ,,Ваклиновски ливади“ |
| 2. | Турнир по футбол/5-12 клас/ | м.октомври | Учители по ФВС | Училищен двор |
| 3. | Турнир по баскетбол-момичета/5-12 клас/ | м. ноември | Учители по ФВС | Баскетболни площадки |
| 4. | Турнир по баскетбол-момчета/5-12 клас/ | м. ноември | Учители по ФВС | Баскетболни площадки |
| 5. | Турнир по волейбол-момичета/5-12 клас/ | м.декември | Учители по ФВС | Физкултурен салон |
| 6. | Турнир по волейбол-момчета/5-12 клас/ | м.декември | Учители по ФВС | Физкултурен салон |
| 7. | Турнир по дартс- момичета/ 5-12 клас/ | м. януари | Учители по ФВС | Физкултурен салон |
| 8. | Турнир по дартс-момчета /5-12 клас/ | м. януари | Учители по ФВС | Физкултурен салон |
| 9. | Състезание по Лека атлетика-,,Лъвски скок”. | м. февруари | Учители по ФВС | Училищен двор |
| 10 | Турнир по тенис на маса – момичета/ 5-12 клас/ | м. март | Учители по ФВС | Физкултурен салон |
| 11. | Турнир по тенис на маса – | м. март | Учители по ФВС | Физкултурен |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | момчета / 5-12 клас/ | | | салон |
| 13. | ,,Ден на пролетта''- Туристически поход и спортни игри сред природата | м. март | Директор<br>Класни ръководители<br>Учители по ФВС | ,, Кулата" |
| 14. | Областни състезания от програмата на Ученическите игри/ момичета и момчета/ | м.април | Учители по ФВС | Гр. Сандански |
| 15. | Лекоатлетически Маратон ,,Неврокоп тича" | м. май | Учители по ФВС | Гр. Гоце Делчев |
| 16. | Турнир по тенис на корт – момичета/5-12 клас/ | м. юни | Учители по ФВС | Тенис корт |
| 17. | Турнир по тенис на корт – момчета /5-12 клас/ | м. юни | Учители по ФВС | Тенис корт |
| | ЕКСКУРЗИИ | | | |
| 1. | Провеждане на тематични екскурзии с учебна цел по класове, съгласно график утвърден от директора. | Постоянен | Класни ръвоводители | По предварително обявен и утвърден маршрут |

В годишния комплексен план за всяка учебна година задачите се конкретизират, т.е. Плана играе ролята на оперативен по отношение на програмата.